СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 56. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 10. марта, 1927. VOL. XXXV. No. 56. Jersey City, N. J., Thursday, March 10, 1927. THREE CENTS

АМЕРИКА ТАКИ ЗА РОЗОРУЖНОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

МИМО ВІДМОВИ ФРАНЦІЇ И ІТАЛІЇ КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ ВІДБУТИСЯ В ЧЕРВНИ.

ВАШИНГТОН, 8. марта. — Президент Кулидж уповажнив своїх приятелів потвердити чутку, що американський уряд таки не покидає думки скликання межинародної конференції великих морських держав в справі обмеження морських зоружень. Хоча Італія й Франція відмовилися брати участь у такій конференції, Злучені Держави намагаються відбути таку конференцію з Англією та Японом. Уряд пре до того, щоби вона відбулася вже в червни.

Уряд справді не покидає надії, що як конференція буде скликана, Франція й Італія таки не остануть осторонь мимо своїх заяв. Се вказує, що уряд натискає на сі держави приступити до конференції.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ ПРОТЕКТОРАТУ НАД НІКАРАГВОЮ.

УРЯД НЕ ХОЧЕ БРАТИ ПІД РОЗВАГУ ПРОЄКТУ ДІЯСА.

ВАШИНГТОН, 8. марта. — Американський департамент стейту видав заяву, що він не годиться з пропозицією Діяса, консервативного кандидата на президентуру Нікарагви, приняти Нікарагву під американський протекторат. Американський уряд не буде навіть брати сього проєкту під розвагу.

РАТУЮТЬ ФЛОРИДСЬКІ БАНКИ.

ВЕСТ ПАМ БІЧ, Флорида, 8. марта. — Три великі місцеві банки не отворили нині своїх канцелярій, а замісць сього виставили вивіски, що завішують тимчасово бизнес та не будуть платити процентів від вкладок.

Федеральний резервовий банк сейчас вислав до тих банків два міліони долярів у готівці, щоби ратувати їх перед повним упадком. Богаті мешканці Флориди теж поспішили на допомогу банкам.

БУВШИЙ ОПІКУН ЧУЖИНЕЦЬКИХ МАЄТКІВ ЗАСУДЖЕНИЙ НА ВЯЗНИЦЮ И ГРИВНУ.

ВАШИНГТОН, 8. марта. — Федеральний судя Накс видав нині вирок на полковника Томаса Милера, бувшого опікуна чужинецьких маєтків, котрого присяжні судї признали винуватим обманювання уряду. Милер дістав півтора року вязниці та 5,000 долярів гривни.

НЮ ЙОРК СТАВИТЬ РЕКОРД.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Поліція, що недавно хвалилася зломанем филї злочинів, признала нині, що се був рекордовий день для Ню Йорку, бо в ньому случилося пять рабунків.

Межи ничими два опришки напали на один банк у Бронксі та зрабували 2 тисячі долярів. Одного розбійника, що напав був на одну крамницю обуви на 14-ій вулиці, піймали підчас утечі.

ПРИЧИНА ВІДКЛИКАННЯ МЕКСИКАНСЬКОГО АМБАСАДОРА ОСТАЄ ТАЙНОЮ.

МЕКСИКО, 8. марта. — Телес, мексиканський амбасадор до Злучених Держав, котрого виїзд з Вашингтону викликав найріжнїйші толкования, видав про сю справу публичну заяву, в котрій заперечує, буцімто причиною його відкликання було непорозуміннє з мексиканським консулем у Ню Йорку. Однак і Телес до сього не додає вияснення, чому саме він виїхав зі Злучених Держав.

БОРОТЬБА МЕКСИКА ПРОТИ ЗАВОРУШЕНЬ.

МЕКСИКО, 8. марта. — Мексиканський департамент війни сповіщає про побідну боротьбу уряду з повстанцями в ріжних частях републики.

В битві в стейті Халіско федеральні війска розбили громаду повстанців. В битві згинуло 4 повстанців. В кількох місцях федеральні війска виконали кару смерти на піймании повстанцях.

ФИЛЯ СТУДЕНТСЬКИХ САМОВБИЙСТВ ТРЕВАЄ ДАЛІ.

ПРИНСТОН, Ню Джерзі, 8. марта. — З роспуки наслідком невиличимої недуги поповнив тут самовбийство через повішенне Брудс Фредерик Вилсон, 20-літний студент Принстонського университету.

Другий студент убився нині в Берлингтон Джанкшен, в стейті Канзасі. Мав він журитися злим поступом у науці.

Питання студентських самогубств починає цікавити щораз ширші круги американського громадянства. Ріжні організації забираються до поважного студіовання сього питання.

СУД ПРИЗНАЄ ТЕАТРАЛЬНУ ШТУКУ НЕМОРАЛЬНОЮ.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Судя Меговні розглядав нині позов театрального менаджера Ливрайта проти міської поліції, яка не давала йому виставляти драму „Де Кептив", яку грали від кількох уже місяців. Позовник добивався судової заборони проти поліції, але суд заявив, що штука може зіпсути молоді наївні дівчата та признав на тій основі поліції право зборонити виставу сеї драми.

КОРОЛЬ БІРЖЕВИМ БРОКЕРОМ.

МАДРИД, 7. марта. — Еспанський король став біржевим брокером. Це перший король Еспанії, який офіціяльно займається ще й джабом брокера. Кажуть, що з него навіть добрий спекулянт, бо перевів дві трансакції, на яких заробив значну суму гроша.

КОРАБЕЛЬ НАЇХАВ НА БЕРІГ.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — В нюйорськім порті панувала нині така густа мрака, що німецький корабель Дойчланд заїхав межи Ст. Джорджом, на Статен Айленді, а Робинс Ріфом на сушу. Треба було кілька портових кораблів, щоби стягнути корабель з лави болота.

ЗАТРОЄННЯ ХЛІБОМ.

В Сердиці коло Щирця дві господині, Катерина Заяць і Варвара Кулик, купили по два бохонці хліба у Анни Войтович. Хліб був з домішкою споришу і всі, що його їли, дістали корчів жолудкових. 60-літний Тома Заяць помер у муках. Других вратувала лікарська поміч.

БІЛИЙ ВОРОН.

На днях 28 і 29 січня ц. р. відбула сторожинецька повітова господарча камера своє двохмісячне засідання. Темою засідань було не поліпшення сільського господарства, а оплата постійних урядників, комісійні оплати та способи, як ті суми стягати з населення. Все йшло як найкраще. Але, майже перед самим замкненням сесії, станув д-р Грігорча, дідич з Бросків, і заявив: „Мене дуже дивує, що більшість членів камери, це люди, або зовсім чужі Буковині, або такі, що не мають майже нічого спільного з сільським господарством. Це найкраще було видно з наших засідань. Та я передаю відділови спеціяльно вироблений мною меморіял, який кожний мусить докладно перестудіювати, а тепер хочу вказати лише на страшне положення, в якім находиться буковинське селянство, котрого господарка стоїть перед катастрофою. Господарка центру (Букарешту), що привела до повного упадку валюти, політика тариф і такс, нечуване вивозове цло, головно на зерно і худобу, значить головні джерела доходу селянства, вкінці комунікаційна криза, що піднесла до нечуваної дорожнечі фабричних заграничних продуктів, привела до того, що селянин, котрий найбільше працює в нашій державі, працює в дійсности не на себе, а на ріжних галапасів. Прошу видрукувати мій меморіял і розіслати всім буковинським камерам, щоби вони мали змогу приступити до обговорення порушених мною справ вже на слідуючих засіданнях". — Засідання ухвалило зробити це, а буковинська преса подає це як нечувану й не ждану сензацію. Так знайшовся один білий крук між букарештенським гайвороням, що налетіло тепер на Буковину і грабить її в небувалий спосіб.

ЧЕСЬКІ ПОПИХАЧІ „ВАРЯТЬ СЛИВКИ".

Чехізатори з „Глясів" дуже таки бідкаються над долею нашого пригнобленого народу на Закарпатті. Навіть статті „миротворчі" пишуть. І поради дають. На взірець порад російських Шульгиних та Пуришкевичів за ганебної памяти царату в Росії. Основний мотив цих порад це — „женіть всякого „політика"! Ну, чим не славнозвісний клич: „женіть від себе „мазепинців"?! Одначе, краще автентичного тексту не скажеш. — „Русини (цебто Українці) мають право на автономію — пишуть „Глясівці". — Але, з огляду на те, що ми не сміємо дати малій дитині до рук бритву, щоби не порізалася, то й Русини мусять визнати, що для них все краще буде з автономією трохи почекати, поки політично вони виховаються та хоч трохи зазнають західної культури".

Виходить, хороші „права на автономію" у наших братів на Закарпатській Україні! І далі: „Ви, верховоди, не розказуйте Русинови політичних казок і недоречностей, він (Русин) їх і так (як це „і так"?) не розуміє, а прокажіть йому, як краще ходити за садами, як варить сливки, накажіть йому щоби не лив горівки... Не вірте, Русини, нікому з тих, хто хоче морочити вам голови політикою".

От, чортові сливки; ну, хто-б знав, що від них іде справжнє визволення нашого краю від гнобителів! І знов же з жадною „політикою" не знаються чеські лямполизники з „Глясів" крім одної, а саме: у всякий спосіб — брехнею, лицемірством пануючих кляс, то-що — прислужуватися політиці чеської буржуазії та поміщиків.

Та не повірять такій брехливій улесливости чеських Пуришкевичів трудящі Закарпатської України.

ТРАГЕДІЯ ЗЯТЯ.

Сільський кравець Йосиф Шивала жив собі в Чижках біля Львова разом зі своїм братом, шевським челядником і оба утримували совісною і чесною працею стареньку маму. Нещастя хотіло, що перший з них оженився і дістав препогану тещу. Як довго він будував хату і господарські будинки, так довго був для неї добрий. А коли все вибудував, то теща збунтувала доньку й обі разом викинули нещасного Шивалу з хати. З великого жалю за ті всі кривди одного вечора підложив він огонь під господарські будинки і частина з них згоріла. Дня 2-го грудня м. р. відповідав Йосиф Шивала перед судом присяжних у Львові за злочин підпалу з § 166 і 167, але присяжні видали увільнюючий вердикт і трибунал увільнив його від вини і кари.

З БІЛОРУСЬКОГО СЕЛА.

В Освици, виленського, повіта, 21; січня хтось убив селянина Смоліка, який дуже ворожо ставився до місцевої організації „Білоруської Громади". Поліція виарештувала провідників освецького партійного гуртка.

ПОЛОЖЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В ПОЛЬЩІ.

Законом обняті є лише ті безробітні, котрі працювали в заведеннях, „обнятих примусом обезпечення робітників на час їх безробіття, а це є ті заводи, в яких праціює що найменше 20 сталих, так званих кваліфікованих робітників. Таких робітників є в Польщі около 700 тис., з чого після урядових виказів є 340.000 безробітних. Вони одні можуть діставати запомогу, і ніхто більше. Їх допомога виносить найбільше 12 злотих тижнево, і то лишень через 13 тижнів. Зваживши на низьку закупочну вартість злотого, ця допомога не вистарчає на охорону від голодової смерти.

Та кромі цих є ще сотки безробітних, що працювали в підприємствах, котрі затрудняли від 1—19 робітників. Вони не обняті примусом забезпечення і тому не дістають жадної запомоги.

Ще більша є скількість чорноробочих, що не мають нігде сталої праці, а лишень таку, яка їм припадково попадеться під руки. Вони днесь майже всі без праці і без допомоги. До цеї армії безробочих треба зачислити ще около 1,000.000 рільних робітників, з яких половина є без роботи, а тоді можемо собі уявити жахливе положення безробітних в Польщі.

КОРОТКО І ЯСНО.

На недавну інтерпеляцію сенатора Лукашевича (член правительственної авереської партії) в справі українського шкільництва на Буковині відповіло міністерство освіти в Букарешті слідуюче: „Румунія, Президія Ради міністрів, Ч. 74. Букарешт, 15. січня 1927. Пане сенатор Лукашевич! У відповідь на Вашу просьбу, зареєстровану під ч. 8204 з 16 грудня 1926 р. маємо честь подати Вам до відома, що міністерство освіти не позволяє на заведення української мови в українських школах на Буковині. Генеральний секретар: нечитко. Директор прес. мін. канцелярії: Авремій Попеску".

Так ганебно закінчилася ціла обманча політика цього панка, свідомого ошуканця українських селян на Буковині, котрий перед виборами завзивав селян не голосувати на соціялістичних кандидатів тому, що вони „большевики" і не зроблять нічого для селян. Так то знівечив цей авереськанський попихач таку широку й масову акцію самих українських селян, якою станула була літом справа українського шкільництва на Буковині.

БОГОСЛУЖЕННЯ ПРИ ПОМОЧІ РАДІЯ.

Церковна громада Блемендаль, біля Амстердаму, одержала дозвіл на радієву емісію на всю Голяндію. Надавча стація находиться в костелі і таким робом усі члени громади, що живуть на широких просторах, навіть на морі, з кораблів, зможуть слухати богослужения.

ІТАЛІЯ ПРИЗНАЄ БЕСАРАБІЮ РУМУНІЇ

ЖЕНЕВА, 8. марта. — Сенатор Сціяльоя повідомив Раду Ліґи Націй, що Італія затвердила париський договір з 28. жовтня 1920 року, заключений між Великою Британією, Францією, Італією і Японією, в справі прилучення Бесарабії до Румунії.

Той договір затвердила Англія в 1922 р., а Франція в 1924.

Ця ратифікація заскочила многі держави, а особливо совітську дипльоматію. Цей крок Італії вважають новою інтригою з боку Англії.

ЖЕРТВИ ЗЕМЛЕТРЯСЕННЯ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 8. марта. — Після послідних повідомлень жертви послідного землетрясення виносили 1,700 погибших. 50,000 людей опинилося без даху. Населення живе серед снігу в холоді. Правительство вислало всіми дорогами допомогу. Найбільша перешкода в помочі та, що діткнені катастрофою околиці не мають залізничого получення. Довозять їм їду і теплу одіж автомобілями і аеропланами.

Жертви катастрофи розмірно невеликі, бо землетрясенне захопило прибережні оселі, які не дуже залюднені. Всеж таки катастрофа знищила яких 6,000 домів, які завалилися або згоріли. З аероплану представляється жахлива картина. Села в полумині, а на полях скупчені громади безпритульних людей. Над винесеними трупами і раненими схиляються жреці і уділюють нещасним послідного благословства.

В СТАРИННІМ ЄГИПТІ ХОРУВАЛИ ЯК ТЕПЕР.

БЕРЛІН, 8. марта. — Др. Арноль Сак, професор гайдельберського університету, перевів досліди над тілами єгипетських мумій. Переглянув він їх около 30,000, перевівши над ними патольогічні студії. Висліддом тих студій була його наукова праця про хороби, які панували в стародавнім Єгипті тому 4,000 літ назад. Сліди подагри видно в муміях з найдавнійших часів. Рівнож хорували Єгиптяни на жовчеві каміння, а на ниркові хороби допреа в новійших часах. В часах найбогатших, коли розкіш і богацтва запанували життєм єгипетської богатої кляси, починають хорувати на зуби. В перших початках християнства було в Єгипті стільки зубних лікарів, що й тепер. У всіх муміях бачимо штучні озублення і сліди пльомб. Тільки селяни задержали здорові зуби і то навіть в глибокій старости. Нема тільки нігде сліду біблійної прокази.

СТРОІЛИ ТАНЦЮЮЧОГО СЛОНА.

ПАРИЖ, 8. марта. — В парискім зоольогічнім огороді тішився найбільшою популярністю молодий слон Гаспард Гей. Він грав по свому на своїй трубі як на гармонії і танцював чарлстона. Малі діти не могли відступити від нього. Всі його знали.

Та одного дня слон почав попадати в божевілля. Розвалив загороду і ревів в страшний спосіб, так, що других звірів збирав ляк. Ніяк не можна було тому зарадити. З болем серця рішила управа стратити любимця публики, бо він ставав чимраз більше небезпечним. Зломив навіть руку сторожеви, який його довгими літами доглядав і годував.

В суботу дали йому послідну вечеру, а по вечері наповнили печеру, в якій він ночував, отрийною кислотою, яка спричинила негайну смерть. Цілий заряд був при тім обряді, а сторож, якому слон зломив руку, заливався з жалю за ним ревними сльозами.

СПРАВА НІМЕЦЬКОЇ ШКОЛИ НА ШЛЕСКУ ПЕРЕД РАДОЮ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 8. марта. — Рада Ліґи Націй вислухала сегодня справоздання в справі німецьких меншостевих шкіл на Горішнім Шлеску, який належить до Польщі. Рада ухвалила придїлити до сеї справи ще двох членів Ради, бо матеріял не був достаточний до вирішення. Польща заявляється за тим, щоби тую справу віддати під вирішення Міжнародному Трибуналови в Гадзі. Правдоподібно Рада заявиться за таким вирішенням.

Німецька Народна Організація внесла до Ліґи протест проти польських надужить в шкільних справах на Шлеску. Німці домагалися своїх німецьких шкіл після закона о меншостях, а Поляки відмовили їм сего права, бо родичі тих дітей мали заявити, що їх мовою є мова польська. Мішана комісія, призначена для розсліду цеї справи, дала свою опінію в користь Німців. Польща спротивилася сему, от і по тій причині справу має тепер вирішити Ліґа Націй.

ВАТИКАН ХОЧЕ СТАТИ ЧЛЕНОМ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 8. марта. — Велике счудованнє викликала сегодня в кругах Ліґи вістка, що Ватикан робить старання, щоби стати членом Ліґи Націй. В такім випадку треба буде виказати Ватиканови самоуправу на певній територі і суверенність. А це буде получене з певним конфліктом з італійською державою. Колиб навіть це вдалося доказати, то ватиканська держава буде найменшою зі всіх на світі. А Ліґа не допустила знова до членства князівств Ліхтенштайнського і Монако по тій причині, що вони замалі. Те саме треба буде тепер зробити і з Ватиканом. На всякий случай Ватикан буде мусів внести аплікацію о допущенне до членства, а та аплікація перейде до Пятої Комісії Ліґи, яка по статуту має видати свою опінію.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

По двох сьогорічних американських святах, в яких віддано пошану Юріеви Вашингтонови, „батькови свого краю", і Абрагамови Линколнови, великому освободителеви, приходить день, в якому святкуємо память українського національного ґенія, Тараса Шевченка.

Хто з нас його не знає? Хто не читав його творів? Хто не чув про того, що своїм огненним словом вчив оттих рабів німих: Хто вони, чиї сини, ким і защо закуте? Тарас Шевченко — це жерело нашого національного відродження, не тільки духового, але національного і державного, це прообраз великої сили українського народа. Бо чи є на світі другий нарід, який видав того рода ґенія, яким є Шевченко? Оцінюючи Шевченка, треба брати під увагу той час, в якім він творив, і тих людей, те окруження, до якого він говорив. Оцінюючи Шевченка, треба брати під увагу, що ця людина була самоуком, панським козачком, слугою і невільником до 24 року життя, що жила всего 13 літ на волі. Серед тих ото важких умовин життя, серед вічних переслідувань ґеній Шевченка взноситься так високо, що видає з себе плоди духа, які захопили цілу українську націю. Шевченко стає першим і найбільшим нашим поетом, великим співцем нашої недолі і великим борцем за наше визволення. Всі його твори переняті не тільки незмірною любовю до свого народа, але якоюсь надземською вірою в наше відродженнє, в наше краще майбутнє. Прямо зрозуміти годі, як могла зродитися в Шевченка така сильна віра, коли зі всіх боків він бачив тільки поневоленнє і темноту.

Шевченко став для нас символом невміручої нашої слави, нашого відродження і нашої сили. На Шевченку пізнав наш нарід, які то великанські скарби криються під нашою сільською стріхою, що за цінні перли там живуть, а коли пропадають, то тільки тому, що нема кому їх у світ вивести. Бо деж хто таке видав в історії людства, щоби невільник, кріпак і самоук став національним ґенієм, пророком і найбільшим поетом сорокмілionової нації. А прецінь є ним для нас Шевченко.

Розуміти Шевченка — це значить вірити в велику життєву і творчу силу свого народа. Йти його слідами, значить працювати над освідомленнем того народа, себто над використаннем природної сили до культурного і духового його піднесення та економічного і національного визволення. І коли це освідомленнє дійде до найменшого нашого брата, тоді доперва усміхнеться мати Україна і помоляться на волі невольничі діти.

ВІДНОШЕННЄ ШЕВЧЕНКА ДО ВІРИ

Девятого марта 1814. року в родині одного кріпака на Київщині народився той, хто пробудив Україну від смертельного сну й з небуття підніс її до нового життя. Народився той, що в народнє тіло України, непроявляюче майже ніякого життя, вдунув нову душу та в жили її налив нову кров. Своїм огненним словом, він ніби той голос Божий, що на Сінайській горі давав жидівському пророку Мойсею заповіди до життя, прогремів на всіх просторах українських земель й дав їм заповіди до відродження до нового життя, до повстання до боротьби проти свого закріпощення.

В той день девятого марта народився великий пророк України, Тарас Шевченко. Тому день народження його це все одно, що день народження українського народу до нового життя, до нової боротьби.

Немає жадного щирого українського серця, яке не переновнювалосьби горячою любовю й глибокою пошаною до памяти нашого Мученика-Борця. Лише ренеґати, або від народження сліпі иноді в приступі несамовитости оплюгавлюють велику його постать.

Вже більше як пів століття український нарід збирається в цей день, щоби вшанувати память свого ґенія. В цей день, та в день смерти Тараса Шевченка, що припадає на 10. марта 1861 року, тисячі гуртів та більших зборів шанують врочисто память того, що дав українському народові душу нову, що дав провідні ідеї воскресения.

В ці дні читається низка ріжних рефератів, присвячених його особистому життю та його творчости. Одним з цікавійших питань його творчости се питання відношення Шевченка до віри в Бога. У нас часто случається таке, що обвинувачують Шевченка в атеїзмі та сим агітують проти віддавання йому почести, навіть закликають віруючих не читати „Кобзаря", що вже давно став євангелієм українського народа, бо, мовлав, ця книга пересякнута атеїстичним духом. Звичайно, для умово розвиненої людини закид атеїзму не є ніяким закидом проти пожиточної діяльности людини, і в широкім світі признають заслуги неодному явному атеїстови, та в нас ще й досі не перевелися люди, які закидом атеїзму пробують відвернути увагу громадянства від самої сути Шевченкової проповіди, від тої боротьби проти національного, релігійного й суспільного насильства, яку Шевченко вів ціле своє життя та в кождім своїм творі. Через те й питаннє релігійних поглядів Шевченка вимагає близчого розгляненія.

У творах Шевченка можна назбирати немало доказів на те, що він був до глибини своєї душі віруючою людиною.

В свойому щоденнику, під датою 14. липня 1857. року записує: „Милосердний Бог — моя нетлінна надія". Таке признаня Бога дає він в своїй інтимній записи.

В поемі „Кавказ" читаємо:

Ми віруєм Твоїй силі
І слову живому:
Встане правда, встане воля,
І Тобі одному
Поклоняться всі язики
Во віки і віки.

Тут підкреслює поет глибоку віру в єдиного Бога, якому поклоняться всі народи. В поемі Варнак він говорить:

Все од Бога.
Од Бога все! А сам нічого
Дурний не вдіє чоловік!

Отже висловлює віру він в те, що всім життям людини керує вищий розум, вища сила, керує Бог. Той Бог

любить свої люде,
Любить, не оставить,
Ложидає, поки правда
Перед ними встане.

Сподівається й вірить, що:

Колись Бог нам верне волю,
Розібє неволю.

Але певно милість божу треба заробити, і заробити тяжким, кріавим трудом. Лише в труді й боротьбі чоловік може здобути ту ласку божу, що розковує кайдани неволі й визволяє на волю. Так вірив Шевченко, і тому кликав нарід до праці й боротьби.

Відношення Шевченка до християнства яскраво виступає в його листах до княгині В. Репніної. В листі з 1. січня 1850. року Шевченко писав: „Одинока відрада моя тепер — се євангеліє. Я читаю його, не студіюючи, що дня, що годині; давнійше колись думав я заналізувати серце матері за життям Святої Марії, Непорочної Матері Христової".

В другому листі з 7. марта 1856. він пише: „Новий Завіт я читаю з побожним трептінням. В наслідку сього читання зродилася в мене гадка описати серце матері за життям Пречистої Діви Матері Спасителя, й друга: написати образ розпятого Сина її".

Коли він цього не зробив, то причиною були лише тяжкі умови перебування на засланні в Орській кріпости, де йому було заборонено писати, щоб то не було. Впадаючи в страшну, безнадійну розпач, Шевченко знаходив собі втіху лише в християнстві й тим підтримував свої духовні сили. „Страшна безнадія — писав він до Репніної — така страшна, що одна лише християнська фільософія може боротися з нею".

І коли здавалося йому, що в нього вже гасли останні сили творчости, коли дух його, зломаний та знесилений мукою страшних фізичних та душевних тортур, ніби замірав, притуплявся, тоді Шевченко звертався до Бога з такими словами:

Не погасай, мій ясний світе!
Туман душевний розганяй,
Дай силу дух слабий скріпити,
І шлях тяжкий, тернами вкритий,
Небесним сяйвом проясняй.
Зішли на ум святе натхнення,
І святість дай йому свою
Й проголошу твоє спасення
І ласку-благодать твою!...

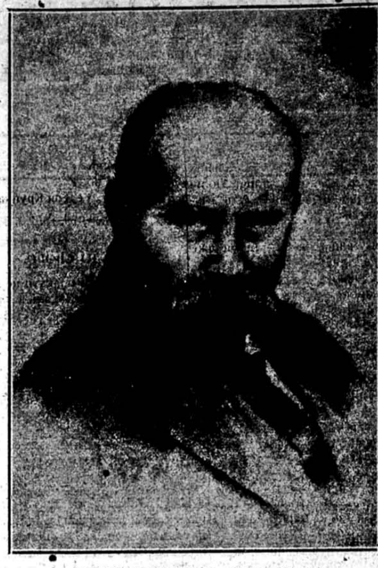
В своїх творах „Чи ми ще зійдемося знову", „Відьма", „Неофіти" та инші Шевченко кличе до щирої, чистосердечної молитви й покори перед Богом. В листі до свого приятеля Козачковського з 30. червня 1853 року він писав: „Молись, як що можеш молитися, і, молючися, віруй розумно, глибоко віруй в позагробове краще життя. Сни твої, що ти х бачив у найкритичнійшим часі твого життя, свідчать нам про щось вище від наших земних понять. Віруй! і віра спасе тебе". А в своїм щоденнику з 15. липня 1847. року він писав:

„Чиж може бути молитва чистійша, вища й угоднійша Богові, як молитва за нерозкаяного грішника? Релігія християнська, як ніжна мати, не відтручує навіть проступника зпоміж своїх дітей, за всіх молиться і всім прощає. А представники сеї лагідної, люблячої релігії відтручують саме тих, за котрих повинніб молитися. Де-ж любов, яку заповідав на хресті наш Спаситель-чоловіколюбець?"

Ці короткі приклади з творчости Шевченка свідчать про його віру в Бога та глибоке розуміння християнства, як віри всепрощення та любови, як віря, що прощає навіть ворогам своїм та молиться за їх спасення. Сам Христос молився за тих, що розпинали його, щоби Господь простив їм цей великий гріх.

Коли в Шевченка попадали вислови, які виглядали на зневагу Бога, то були се викрики розпачу й страшного горя, то були прояви страшних, пекольних мук, які переживала його душа.

Відомо, се є відношенне Шевченка до віри в Бога й самих основ християнської науки. Як всяка розумна людина, він робив ріжницю межи засадами віри, а зорганізованими інституціями, які себе вважають одинокими правдивими ширителями сеї віри. Шевченко вірував у Бога та загробове життя, вірив у засади любови, голошені християнством. Та до церковної єрархії в нього було відношенне зовсім друге. Та се вже не питаннє релігійности, а більше справа його суспільних поглядів.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО. (1814.—1861.).

ЛІСИ НА КИЇВЩИНІ.

До війни на Київщині було 425.383 дес. лісу. З цієї площі 6.000 дес. були селянські надільні ліси, 20.000 дес. лісу, який селяни купили в поміщиків та 280.000 дес. — власного поміщицького лісу. Решта — 119.383 дес. — належали державі й місту. — Тепер ліс поділено так: 115.000 дес. лісу передано селянам, 24.960 дес. — ріжним установам, а за Всеукраїнським управлінням лісів залишилося 285.423 дес.

Дара М.

МАРІЧКА.

(Присвячую мойому батькови Дмитрови).

— „Марічко, що це за дівчина приходила до вас в неділю"? — питаю раз мою пяньку Марічку.

Марічка змовчала, тільки повіки в неї чогось скоро заклїпали, а коло уст уложилось кілька фалд смутку.

— Чого вона вас „тетою" кликала? Ви казали, що у вас нема жадної рідсі... — спитала моя молодша сестра.

— Ет! Богато говорити, мало слухати! Одного не можу пережалувати — а то, що пішла за вами сюди. Хоч як звикла вже до вас, гей! вісімнайцять років — то не один день! Хоч як жаль булоби мені за вами, а хотіла покинути вас, як учула, що татка до Гарасівки перенесли.

— Чому, Марічко? Та це-ж ваше родинне село. Матуся думали, що ви будете тішитися, що по тільки роках побачите своїх людей, а ви...

— Що робити, діти! Колись гадала, що серце трісне мені з туску, як переступила поріг хати, аби у світ широкий іти... Але потім привикла до всего! Не дай Боже вам, панночки, зазнати того, що я зазнала. Скапав мені вік як воскова свічка, пішли роки мої марно, а все через дурний розум.

— Виділисьте ту дівчину, що до мене приходила? Правда, яка пишна? Як пава... Таков я колись була! Ой так... так... Через тата тої дівчини, ая, через Михайла, я в наймички пішла і... старов дівков лишилася...

— Марічко, оповіджте нам свої молоді літа! Оповіджте, Марічко! Ви обіцяли колись розповісти нам щось... Кажіть тепер!

Марічка мовчала. По її лиці пробігла тінь внутрішньої боротьби.

— Бог з вами! Не розкажу я, то розповідять вам люде в селі, бо люде... ет! ліпше не казати. Давно це було, діти! Вас ще на світі не було, як я вже дівочила.

Не хвалюся, але — що правда — не булам така ладна, як самі видите... Але не було в селі такого парубка, якого я хотілаб мати, а не мала. О! я добре знала парубоцьку натуру! Го-го, я знала, якої котрому заспівати! З тим бувало пожартую, тому якоїсь веселої затягну... другий, виджу, що статочний, то коло него знову сумнов покажуся, а таки, скоро тільки хотілам — то кождий був мій! Бувало, не один вже старости посилати має, а я як завозьмуся, то й дівку свою покине й буде за мнов лазити. А мені нащо? До лиха треба було мені їх! Я — аби посміятися лиш трохи з дурних!

Доти булам для парубка ласкава, доти запопадала коло него, доки не уздріла, що гине за мнов. Як вже виділам, що збився парубок з пантелику, то в живі очі насміялася з него! От така була! Відав за їх кривду скарав мене Господь так тяжко! Не один говорив мені: „Ей, Марічко, ти ще колись тяжко заплачеш... Уважай, аби не попеклася, бо з вогнем граєшся."

— Агі! дурний — кажу єму — ти гадаєш, що я може буду собі голову за вами ломити? А не дочеканє вам! Гай, гай! Не минула й мене лиха пригодонька!

Вибиралися того року наші люде до Канади та продавали свої ґрунта. І от той ґрунт... ніби таки ціле обійстє — отсе, що зараз коло церкви на ліво, купив якийсь ґазда з Колодрівки і перенісся до нашого села. А мав той ґазда двох синів. Один, вже жонатий, лишився в Колодрівці а молодий Михайло тато цеї Параски, що була в мене, був при нім. Кілько світа сходилам, кілько людей виділам, а такого гідного парубка, як Михайло, ніде ще не виділа.. Високий смаглявий... вус лиш що засіявся, а очі... то були такі очі, панночко, що уміли вам з лиця ваші мисли читати. Бувало як гляне, то щось аж в серцю тьохне. Нічо не можна було перед ним укрити! А фудульний був! Сохрань Бже! Рахувати, богацький син — мав чим фудулитися. Бувало до дівки ніколи гречного слова не заговорить. Лиш обмовити та посміятися з дівок знав... а вони за ним, панночко, дуріли — бо красний був як сокіл.

Як лиш перенеслися Прокіпчуки (ніби фамілія Михайла) до нашого села, то я не виділа його зразу. Оповідають мені дівчата про него, що файний, та дуже фудульний. Кажуть дівчата: певно дівку в Колодрівці лишив, що нашими дівками помітує. Така мене зібрала охота єго видіти, що всидіти не можу! А тут мої тато, як на злість, не хочуть ніде пустити. Ой, острі покойні були! Як щось скажуть, то хоч землю їж, свойого слова не скасують! Матінко рідна! Що тут робити?

Трафилася толока в панотця. Пустили мене тато на ту толоку, а я вже така цікава його видіти, що місця собі знайти не можу. Чи прийде на толоку?

Не знати, чи буде з дівками говорити? — міркую оттак собі. Посходилися ми, дівки, співаємо та парубків очікуємо, бо ніби так водиться, що парубки приходять дещо пізнійше. Аж чуємо, з другого кінця села хтось співає. Певно вже парубки йдуть — міркую собі. А тут така вже цікава Михайла видіти, що аж горю з цікавости. Прийшли парубки, а я пантрую, де Михайло — той, що так богато про него в селі говорять. Позасідали парубки коло дівок, лиш він не сідає. Сперся о сливку тай дивиться на всіх, а сам такий файний, файний... Я не вмію того словами сказати... Відай ніхто тої краси словами не висказавби. Хиба би на папері змалював.

— Брре! чо стоїш? Чо не сідаєш коло якої? Не видиш, як до тебе зуби шкірять? — питають парубки. А він лише руков махнув: — або ту є коло кого сісти?

— Бо не всі й зуби шкірять! От не видів Гриць нагавиць — кажу голосно, щоби всі чули.

— Го-го, а то котра така мудра? — питає Михайло тай дивиться в мою сторону.

— То Марічка, — як дитина відказують дівки.

Михайло лиш глянув пильно мені в очі тай замовк.

— Гай, гай! Не такий чорт страшний, як його малюють! Гадаєш, що як ти вже богацький син, тобі вже пари нема? Ні! Хиба то кожда дівка мусить за парубком гинути? Сіла я собі на боці, а на него ані не гляну, ані словом не відізвуся. Некай, небоже! Покажу тобі, що натрафила коса на камінь. Заграла музика — пішли в танець. Гуляю я з Дмитром Яфтиним, аж Михайло відбирає мене від Дмитра. Гуляю з Михайлом. Він говорить щось до мене — я вдаю, що не чую. Ая, навмисне так!

— Овв! а, ти чо не обзиваєшся? Може не навчили ще тебе говорити? — питає, а я чую, що вже злосний.

— Ще мені язик не покрутило, але треба знати, до кого обзиватися — кажу.

— Га-га-га — засміявся лиш, — то ти така фудульна, що до когобудь говорити не будеш? — питає знов, але вже мякше.

— Фудулитися не маю чим, але кого знелюблю, то й обзиватися не буду — відповідаю.

— Ти правду говориш, дівчино? — гейби не вірив сам собі.

— Агі! А то чогоби мала брехати? Не сподобався ти мені, парубче, бось сторонний.

Подивився мені пильно в очі й відав цілу правду з них вичитав, бо не обзивався більш ані слова.

Іду по толоці до дому, аж коло самого перелазу хтось заступає мені дорогу. Дивлюся, а це Михайло.

— Чекай — каже — хочу тобі щось сказати.

— Не маю часу, парубче, з тобою вистоювати! Ще вздрить хтось тай візьмуть мене люде на язики — і хочу відійти, а він стояв поперек стежки й не пускає мене.

— Я ще такої дівки — каже — острої як ти не здибав ніде.

У нас у Гарасівці всі такі дівки.

— Ба не всі! — каже.

Прийшла я до дому тай заснути не можу. І жаль мені, що любу розмову втратила й тішуся, що з парубка дурня зробила. Сама вже не знаю: чи жалувати, чи тішитись. Цілий день не сходить мені Михайлик чорнобривий з думки! Так мені до серця припав. Гей, що то молоді літа значуть!

У вечір гей шепче мені щось: вийди на вулицю, там Михайло на тебе чекає. Не пішла я, бо чула серцем, що Михайло там чекає. Най знає, думаю собі, що він мені не в голові! Аж раз якось післали мене мама до тети за чимсь. Іду, дивлюсь, аж коло нашого перелазу стоїть Михайло. Я спустила очі, ніби не виджу його.

— Марічко, чого втікаєш від мене, — каже так жалісно, гейби хто на сопілці сумно заграв. — Чому не виходилась у вечер? — і бере мене за руки.

Боже, як він тоді виглядав, я ще ніколи не виділа, щоби світилися в кого очі так, як тоді в него.

— Ти, виджу, боїшся мене — каже. — Не бійсь! Я тобі, Марічко, нічо злого не зроблю. Виходи що вечора на вулицю, я буду чекати тебе.

Сказав і пішов собі.

Хочби раз обзирнувся, хочби свиснув, то ні!

— І ви виходили? — спитала Марічку з дитячою цікавостю моя молодша сестра.

Марічка якось дивно усміхнулась.

— Ви ще дитина, панночко! Колись, як підростете, то зрозумієте ліпше це, що тепер розповідаю. Відав якби мене десятьма ланцами привязали були, то урвалабимся, а вийшлаби до него.

Він такий був... не такий, як всі парубки.

Бувало й годину стоїмо, а він і слова не промовить, лиш дивиться на мене й дивиться. Часом тільки скаже: „Марічко". „Чого" питаю, а він знову замовкне. О! з него я не могла сміятися! З него одного не могла я сміятися, бо любилам його, панночки! О! стара Марічка колись горяче серце мала. Вміла любити!! Минулось.

Одного дня копаю я мандибурку в нас в городі. Дивлюсь, іде чогось нереа город баба Сафта. Е, та бо я дивлюсь, а вона просто до мене йде.

— Слава Ісусу Христу.

— Слава на віки.

— Я до тебе, дівко, від старої Прокіпчучки — каже.

Ой! А в мені аж кров застигла. Що це від мене мама Михайлова хоче?

— Яку там добру новину скажете? — питаю.

— Ой, нема нічого доброго, дівонько! Стара Прокіпчучка

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Н. К. — Буде поміщена. Просимо пождати. Подібних дописий є в нас незвичайно богато, і кожда з них мусить заждати своєї черги.

Петро Мачужак, Сликвил, Па. — О скільки нам відомо, до Аргентини на зарібок їхати не варта. Хоча в Аргентині краще, як під польським панованнєм, але великих нагод для зарібків там нема, як се видно хочби з двох довших кореспонденцій наших читачів з Аргентини. До того перевіз з Европи в Аргентину коштувавби теж немало.

Тохим Тренич, Фреквил, Па. — Ми мали слушність, що православного епископа Кедровського тяжко назвати большевицьким епископом. Большевицький уряд взагалі проти церкви, а религія для нього се дурійка для народа. Ріжниця межи Кедровським а Платоном та, що від часу російської революції одна частина православних священиків привитала революційні зміни, а друга не приняла, і далі молиться за царя й самодержавє. З першої партії тут висланий Кедровський, з другої Платон. Оба відламки вважають себе московськими та не признають національної відрубности Українців. — Ви маєте теж слушність у своїм твердженню, що на Великій Україні не вживаються букви „йор". Українці сю букву вже давно закинули. Що більше, навіть Москалі вже закинули сю букву та завели в своїм письмі нову правопись, за якою від кількадесяти літ побивалася проти царської опозиції російська академія наук у Петрограді. Виходить, що наші оборонці сеї нібито святої букви не можуть, як се кажуть Американці, стануть на одній нозі.

Гр. Онишко і И. В. Бельнів, Блумфілд. — „Дума про українську революцію", яку Ви зібрали спільними силами з уст інтернованих козаків у польських таборах. не підійде до нашої газети з її політичним напрямком. Є се плач розчарованих людий. Як така „дума" може дуже гарно підійти до неполітичної газети.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДАЙМО ВІДПОВІДЬ НА НОВИЙ НАСТУП.

Довідуємося, що канцлер епископа Богачевського, о. С. Ващишин, розпочав новий наступ проти тих священиків, які стали отверто в обороні своєї церкви і національних ідеалів, а проти впливів Польщі. Парохії тепер будуть змушені сказати своє слово. Вони будуть змушені станути в обороні священиків. А щоби вже раз виплисти на чисту воду, мусять українські греко-католицькі парохії жадати від своїх священиків, щоби вони заявилися отверто, з ким їм по дорозі. Не можна сидіти на плоті і чекати, на котру сторону перелізти. По всіх громадах, які розуміють справу, треба чим скорше скликати мітинґи і зажадати від пароха, щоб він заявив, із ким він хоче іти.

Не забудьмо, що прислужники Польщі готові слати суспензи і виклятя на всі боки, щоби залякати священиків і громадян. Нехайже нарід скаже своє тверде слово про сю нову затію прислужників гнобителів нашого народа. А тут вже ходить не тільки о церковну, але головно о народну справу. Ухвали проти епископа повинні бути вислані до Апостольського Делегата у Вашинґтоні і до папського секретаря у Римі на адреси: **Apostolic Delegate, Washington, D. C. і Secretary of His Holiness Pope of Rome, Rome, Italy.**

До цього часу боротьба велася в тіснім крузі нашої еміграції, але коли наші просьби і протести не будуть мати успіху, тоді, будемо приневолені, як американські горожани, уживати помочі американського уряду, щоби завести лад і спокій. Ми не дамо себе стероризувати ніяким зайдам, що несуть поміж нас гасла рабського послуху накиненій владі і допчуть демократичні ідеали.

Ми мусимо знати, хто нам друг, а хто ворог. Вже послідня пора вияснити положення і прочистити воздух.

Гедеон Крупка.

СВІЙ ДО СВОГО.

Все нас били і плакати не давали, а ми жили надією, що прийде час, що й нам усміхнеться доля. А коли вже вороги почали добиратися до останньої шкіри, пішли ми в голову по розум. І додумалися, що все лихо через те, що ми розбиті, що брат братови ворог. Через те ми слабі, через те вороги і гуляють по нашій спині, через те ми й бідні і темні.

І залунав клич: Свій до свого! Залунав клич обєднання. І я рад був недавно тому читати як один з наших священиків написав допись, в якій казав попирати своїх промисловців без огляду на їх религійні чи політичні переконання, а головно тому, що вони добрі Українці. Це розумний голос. Так треба вчити наш нарід.

Так треба не тільки вчити, так треба й самому робити. Треба бути солідарним не тільки в бізнесі, але в инших справах. Бо от був в Ню Йорку зізд українських священиків. Зіхалися, щоб порадитися в релігійних і народних справах. Зіхалися в час важний, можна сказати, рішаючий для долі української греко-католицької церкви. І що з того? Прибуло 30 священиків, але між ними бракувало кількох таких, які мешкають в найблищім сусідстві Ню Йорку, або таки в самім Ню Йорку.

Чомуж вони не прийшли? Коли зізд був „свій", то треба було свого поперти. Треба було це зробити головно тим, що закликають: Свій до свого. Бож прецінь через нашу байдужність, через нерозуміннє того клича не тільки в бизнесі, але й в народному життю, ми забиваємо дуже часто в зародку найкращі пориви.

Я бачу по своїй громаді, як тепер справа поставлена: ясно і воротя ніякого вже нема. Варшавські агенти мусять зрозуміти, що наш нарід не дасть по собі їздити езуїтським поплечникам, що звикли глядіти на наш нарід як на бездушну отару овець, призначену на стриженнє. Ми хочемо такого ладу, в якім нарід мав би мати слово. Коли кому з тим не до ладу, так просимо — двері до Варшави відчинені.

Не думаю тут на нікого нападати, але своїм розумом міркую, що хвиля тепер дуже важна, бо нарід схвильований. Це вже не соломяний огонь, це не нарікання і не паплюженнє а серіозна справа. Тому священство мусить рішитися на рішучий крок і піти: Свій до Свого. В кого „Свій" означає наш великий нарід, хай стає по стороні народа, хто за Варшавою, хай стоїть по стороні епископа Богачевського. В кого такий поділ ще не переведений, хай самі громади припильнують, щоби його перевести. Хай виразно питають своїх священиків, кого вони вважають за свого. Хай нарід знає, хто чим є. Хай буде явно і славно.

Андрій Яричевський,
Перт Амбой, Н. Дж.

МОЯ ДУМКА ПРО ШКОЛУ.

Богато розумного вичитав я в „Свободі" в справі реформи нашої школи в Америці. Надивився я тут в Пасейку через 14 літ на нашу школу і на наших учителів і маю вже деяку практику в тій справі. Були учителі добрі, як от п. Осип Стеткевич і п. Володимир Білоруський, але щож з того, коли громада їх не могла вдержати. А працювали вони щиро. Були й дяки совісні і добрі вчителі, а були й такі, що записувалися, що аж їм качки привиджувалися і в такім стилі поводили ... [illegible]. Але були й такі, що були чесні і моральні і дітей пильнували.

Лихо на мою думку в тім, що наша дитина приходить до школи перемучена. А тут зараз її питають: А чого ти навчилася в дома. І дитина вже застрашилася, бо дуже часто вона та... не має часу на науку. Нашу дитину треба в школі вчити і навчити. Учитель мусить бути учителем, а не інспектором. Родичі дуже часто рівно не мають часу вчити, а другі не вміють. Але все таки це ще не звільняє родичів, щоби вони не звертали уваги на науку дітей в українській школі. І я думаю, що кождий свідомий робітник таки пильнує своєї дитини, а коли забуває на те, так треба йому цей обовязок пригадати.

В нашій школі треба вчити ще й моральности. Тут діти дуже пусті. Старшого не вміють пошанувати, а тут про те ніхто не думає. А це не добре. Учитель повинен доносити родичам, про те, як дитина заховується і як поступає в науці, а родичі повинні всегда питати дитину, коли прийде зі школи, про те, що вона в школі чула і чого навчилася.

Тішуся, що ми взялися врешті-решт до вирішення шкільного питання. Вірю, що ми до чогось договоримося і наша школа в Америці відродиться і ожие, чого їй від щирого серця бажаю.

Михайло Припхан,
Пасейк, Н. Дж.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Реорганізують Січову Організацію.

Дня 27. лютого відбулися тут збори Першого Округа Січової Організації. На збори явилися делеґати й члени Січий з Филаделфії й околиці, які не годяться на монархістичну затію Січової управи. Звились на збори Січовики з Честера, Па., Бриджпорта, Па., Вилмингтона, Делавер. Були Січовики з кождої просто дільниці Филаделфії.

Збори отворив гр. [illegible] Титанич, зарядивши відспіванє гимну Ще не вмерла Україна. По відспіванню гимну представив він в короткій промові, яке значіннє має Січова Організація для української іміграції в Америці та для чого вона конечно потрібна.

Далі гр. Титанич зложив звіт яко делеґат на Січовий Зізд, що відбувся в Ню Йорку. Тут він представив подрібно, як Січовики думають ратувати Січову Організацію з того занепаду, в який її упхали монархісти. Присутні учасники зборів приняли сей звіт з вдоволенням. Вістка про те, що Січовики не піддадуться лиховиі та думають всіх сил доложити, щоби таки вирвати організацію з її занепаду, запалила всіх присутних новим огнем. Збори одноцушно одобрили постанови Січового Зізду в Ню Йорку.

Пішли тепер звіти старшин і делеґатів репрезентованих сотень.

В имени І. Сотні промовив сотник І. Сельський. Майно сеї сотні виносить у готівці 85 долярів, в бондах у Січовим Домі 150 долярів.

В имени III. Сотні говорив гр. Лесюк. Майно сотні виносить коло сотки долярів. Сотня має членів 17.

В имени IV. Сотні в Бриджпорті, говорив делеґат В. Пуха. Майно виносить не більше 10 долярів, членів є 8.

Сотник V. Сотні І. Найда представив, яку шкоду зробила монархістична агітація сій сотні. Січовики розколилися на два табори. Треба було сварню покінчити якось-тако в сей спосіб, що табори розділилися в осібні товариства. Майно сотні ухвалено на Січовий Дім, щоби монархісти не мали ніяких закидів ні претенсій. Сотня все ще має 28 членів.

В имени IX. Сотні делеґат Ст. Фіґун заявив, що вона має членів 12, маєтку 30 долярів, молодих членів 19.

Делеґат М. Дмитриків представив, що Сотня XI. в Честер, Па., має 28 членів, маєтку 200 долярів, бонд у Січовім Домі на 100 долярів.

З промов кождого делеґата видно було, що Січовики усі одноцушно осуджують політику Січового заряду в Шикаго, яку вони винували за занепад Січової Організації. Бесідники заявили, що Головна Екзекутива не має здібности ні провадити організації ні органу організації. Всі осуджували Січовий орган за те, що він дає місце монархістичній дурійці, привезеній сюди д-ром О. Назаруком.

Вислідом нарад були отсі постанови, які були приняті одноголосно:

1) Робити Січові віча по всіх дільницях Филаделфії й околиці для зорганізовання Січової Організації назад на старих її основах;

2) Поборювати гетьманську політику, ширену атаманом і д-ром Назаруком та навязати зносини й давати поміч українським інституціям у старім краю.

До тимчасового заряду вибрано: гр. І. Найду як окружного отамана; гр. Гр. Лесюка яко скарбника.

Збори призначили, що в кожду [illegible] неділю по першім мають відбуватися збори округа. Збори мають відбуватися в Січовім Домі, під ч. 717 Норт Френклин Ст.

І. Кішак, секр.

чула, що її Михайло до тебе ходить. Гай, гай, не червонійся! Люде не сплять, видять, що діється. Не для тебе то пара, Марічко, не для тебе... Йому треба дівонько, богачки! Не такої невістки сподіється стара Прокіпчучка. Вона переказує мнов тобі, абис вибила собі її сина з голови, бо такого тобі встиду наробить, що в трох водах не обмиєшся!

— Ая, каже, перекажіть тій фльорці (скарай мене Боже, як не казала оттак!), най мені сина не баламутить! Вона на мене, стару Прокипчучку натрафила! Я не дам зі своєї дитини сміхи робити! Мій Михайло ще неділі до Явдокії Іванишиної старости посилає...

Краще булаб земля під мнов запалася, або скала на мене упала, ніж малам таке учути. Мій Михайло до другої старости посилає? І навіть не сказав мені нічого. Гадалам, що не доживу до вечера з болю. Прошу Бога, аби чим скорше вечера дочекатися, аби самій Михайла поспитати. Ледви, не ледви дочекалася його.

— То правда, Михайле? — питаю.

Він мовчить. — Ну ... гейби хтось ніж у серце пхав.

— Марічко, не винуй мене! Коби ти знала, як мені тут болить!

І вдарився кулаком у груди, аж щось задуднило.

— Вона богачка — кажу.

— Ая, богачка, бо мій тато з мамов землі не годні наїстися.

Мовчимо тай дивимося на себе. А місяць так ясно світить, що аж страшно чогось робиться.

Взяв мене Михайло за руки тай каже: Ніколи не питав я тебе, чи любиш мене, ані ти від мене не чула жадної присяги. Не спитав тебе, бо серцем чув, що ти моя... Скажи мені тепер щиру правду: віриш мені? Скажи, чи віриш, що лиш тебе я одну вірно любив і ніколи не перестану любити?

— Ти знаєш, Михайле — кажу.

— Не журися, що я женюся! Не хочу гріху робити... шаную сиві голови тата тай мами. Я би їм не такої запіяв! Хочуть землі, не можуть наїстися маєтку, то приведу їм богацьку невістку, але пожалують... А ти, Марічко, не бери собі до серця мою женячку: будеш мойов. Не говорю на вітер! Кажу ще раз: будеш мойов.

І на тім ми розійшлися.

Минув нашу хату тай заспівав на весь голос, аж луна селом пішла:

„Ой не жалуй, моя мамо,
Що я пю,
Тоді будеш жалувати,
Як я вмру".

Не дай, Боже, ніколи нікому зазнати такого болю, як я тоді зазнала... Гадалам, що до ранку Божого не переживу. Якби так Бога не побоялася, то руку на себе наложилаби... але чоловік гей скала — все перенесе.

Більше з ним я не видалася. Чулам лише, що засватав Явдокію Іванишину і що за три неділі має бути весілля. Я від того часу ніде, а ніде не ходила.

Навіть у церкві не булам до кінця служби Божої, бо відав на мене люде умлівали, якби учула, що пан-отець заповіди з їншов читає.

Не була на його весіллю, ані на заводинах... Не виділа, як з другов до церкви йшов. Не виділам... гадала, що серцю лекше буде, як не буду на свої очи видіти. Та де там! Тої неділі, як брав шлюб, гадалам, панночки мої злоті, що з розуму зійду... Вилам як звір підстрілений. Волоссє з голови рвала собі... Товкла головов до стіни, як дурна яка. Оттак празникувала я на його весіллю!

Не виділам його, але розповідали люде, що дуже блідий був, а у церкві гейби шукав за кимсь очима... За столом, кажуть, що ані словом не обізвався до неї. Банно му за мнов було... ой, банно...

Якось місяць по весіллю йду селом — дивлюся, йде Михайлова жінка. Матінко Христова! Якби не знала її за дівки, то не пізналаби її, як віск...

Кажу їй: „Слава Ісусу Христу!" — а вона голову відвернула.

Гай, гай, кривда сталаси нам обом і то тяжка!

—————

Приїхали до нашого села з Герцеговини людей на роботу забирати. Думаю собі, піду й я! Піду у світ тай забуду може про свою нужду. А тут мама заплакала, ані руш пустити мене. Іду я до тети просити їх, аби ішли маму намовляти, аби мене на роботу пустили. Дивлюсь: іде Михайло. Сама не знаю, що зі собов робити маю... Чогось аж прикро стало мені, гейби я тому всему винна. Приступив близше тай каже: „Памятаєш, як я тобі казав, що маєш бути моїов? Памятай, що відповілась, що віриш мені! Я свого слова не касую! Ти не дивися, що я жонатий! Я вчинив лиш волю моїм старим! Тепер вони самі жалують того... А мама нині зреклабися всего маєтку, щоби тільки вернулися мені мої рубоцькі літа.

В мене, Марічко, в хаті пекло. Гадав, що як оженюся, то скорше забуду тебе, а то тим часом ще гірше! Як нагадаю, що я зробив, то такий туск огорне мене, що порубавби всіх в хаті й себе на кавалки. Гей, де мій розум дівся, що я за їх намовою пішов. Марічко! Знаю, що тобі також за мнов банно... виджу по твоїх очах, що любиш мене ще, Марічко! Беруть до роботи: ходім обоє й не вертаймо більше до села. Не бійся, серед людей не загинемо! В мене, Богу дякувати, руки дужі, зароблю ними на себе і тебе! Ну, підеш зі мнов, Марічко? — питає й дивиться в очі, що аж мороз тілом іде.

Я стала гей нежива: Що він говорить?

— Михайле, а Явдокія? Ти жонатий... в тебе шлюбна жінка. Та це і гріх так... Сохрани та заступи нас від такого гріху, Мати Божа! Михайле, опаматайся! — кажу йому.

Боже, як він засміявся він! Га-га-га — гріх, кажеш? То гріх, кажеш? То гріх, що ми любимося? Гріх, що я хочу жити з тобою, бо люблю тебе, а ти мене? А то не гріх, як я забиваю себе, тебе й її? Га? Де більший гріх? Коби ти знала, як мені тяжко жити з нев! Від першої днини зненавидів її, як пса! Та де там! Для пса маю ще якесь добре слово, а для неї й то ні! Їсти з нев з одної миски не можу... в хаті заваджає. Мені дихати тяжко, як вона коло мене, а це не гріх? Таж вона не скотина. Ти кажеш, що вона мені шлюбна жінка. Чи Бог такий шлюб наказує? Де згода, де любов тут? Колись тяжко скарає нас Господь за те... Марічко, поїдеш зі мнов? Позавтра відізджають... поїдемо обоє, а я тобі не дам кривди при мені зазнати! Поїдеш, Марічко?...

Відав ніхто не любив так горячо як я його, але того зробити я не могла.

Господи! Жити на віру з жонатим чоловіком — краще смерть. Відав скорше булабим дала собі голову стяти, як на таке пуститися. Така я була...

Поїхав він сам і вже більше не вертав до села. Зразу писав кілька разів. Все про мене питав, а про жінку не згадував ніколи. Потім слух пропав по нім. По якімсь часі вернув один чоловік, що був з ним і розповідав, що Михайла там присипало. Параска то його дитина. Як учули старі, що він не жиє, то зараз взяли Параску до себе на виховання. Молодиця з журби дуже висохла, хирляла, хирляла, нарешті дістала сухоти тай пішла спати, а Параска росте при старих. Михайло поїхав до Босні, а я з жалю таки на другий тиждень зібрала свої манатки й пішла у світ служби шукати.

Трафилася мені служба у вас і от служу вже 18 років старов дівков.

Правда, трафлялися мені люде, і то чесні господарі, але що мені до них? Не було між ними мого Михайла, мого сокола ясного... Він лежить собі там далеко... в Герцеговині... спочиває собі. Одинока моя потіха це його дитина — Параска. Вона все знає про свого тата — бабуня розповіла. Лиш учула, що я в селі, зараз післала її до мене. Й гризе сумління за Михайла, що через неї зі світа пішов...

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

Збірка на Рідну Школу.

Як сьогорічну коляду зложили:

Брацтво Св. Петра і Павла $10.00; по $1.00: Олександер Мерещак, Семен Підберезняк, Михайло Корбеляк, Григорій Патинок, Іван Нецьо; по 50 ц.: Василь Шураш, Йосиф Клянцько, Стефан Солтис, Матвій Студент, Андрій Зиновяк, Тадей Кузяк, Евстахій Табака, Дмитро Винник, Дачило Ковтко, Яків Дудканич, Тимко Кісик, Ярсмій Короташ, Теодор Королишин, Теодор Макух, Андрій Падля, Микола Ханас, Анна Мерещак, Роман Гвоздевич; по 30 ц.: Петро Шульц; по 25 ц.: Адам Млинарик, Дмитро Сидорчак, Алексій Феленчак, Деонизій Мерена, Гилько Глива, Данько Шкурат, Олекса Кривоніс, Никола Журав, Федір Шкурат, Василь Ковтко, Никифор Смеречняк, Тимко Барановський, Михайло Томцьо, Сидор Млинар, Теодор Вольняк, Михайло Глюз, Максим Ковтко, Онуфрей Ярош, Михайло Глива, Гилько Феленчак, Василь Глива, Андрій Купцик, Петро Дзямба, Григорій Туз, Семен Млинар; по 20 ц.: Віра Мерещак; по 15 ц.: Клемент Бодик; по 10 ц.: Август Млинар, Іван Бреня, Дмитро Тиньо, Андрій Кобасяр.

Разом зібрано $31.30 і вислано до краю, оплативши $1.30 за посилку.

Александер Мерещак.

—o—

ОБУРН, Н. Й.

Сегорічна коляда.

Як кождого року так і сего наша громада відкрила своє серце для тої землї, звідки походять наші батьки і діди. Сегорічна коляда випала красше як якаyебудь друга. В північній части міста зібрано $99.75, а в полудневій $65.00. Разом зібрано $164.75. Видаток для дітей виносив 50 ц., а решту то є $164.25 вислано до Обєднання з рамени Товариства Запорожська Січ, від. 283 У. Н. Союза, яке то Товариство занялося колядою. Коляду призначено на допомогу українським інвалідам, політичним вязням і Рідній Школі в краю.

Спис жертводавців з полудневої части.

Семен Дудич $2.00; по $1.00: Лев Зобків, Іван Малиса, Михайло Качмар, Адам Желіховський, Теодор Дякунчак, Григорій Смоляк, Михайло Грубий, Йосиф Яворський, Андрій Бискот, Яким Смоляк, Теодор Рик. Ілія Голиборода, Олександер Рик, Николай Лемко, Теодор Пастух, Лука Цівка, Константин Цолін, Дмитро Федичканич, Йосиф Даум, Іван Базар, Андрій Германович, Семен Цюпило, Іван Бундза, Іван Дикощак, Мих. Гловацький. Дмитро Сливка, Михайло Лапай, Іван Комарницький, Григорій Шалак, Віктор Кашуба, Николай Феции; Антоній Дзибан 75 ц.; по 50 ц.: Франко Ґенсьоровський, Теодор Балух, Пилип Крамар, Кость Пиндус, Іван Лепак, Іван Перун, Юлія Лемко, Іван Баращин, Ольга Тарбай, Дмитро Русинко, Юрій Вольняк. Стефан Пилипчак, Василь Лепак, Софія Пециляк, Петро Норойський, Іван Тарбай, Іван Павлик, Йосиф Русинко, Василь Мисливчук, Іван Даум, Теодор Бакалик, Іван Чорній, Василь Крупа, Петро Лесик, Петро Сливка, Іван Костишин, Дмитро Слободяк, Василь Базарник, Іван Базарник, Антоній Нодзьо, Стефан Лепак (стр.), Стефан Лепак (мол.), Йосиф Лепак, Йосиф Тхорик, Василь Гутер, Петро Лепак, Іван Ардій, Павло Дзибан, Андрій Громога, Михайло Киртак, Андрій Дзюла, Михайло Гулик, Михайло Кухта, Николай Фромиль, Василь Долиг, Іван Питель, Михайло Коваль, Михайло Шалак, Василь Довжицький, Николай Конаseverin, Антоній Бриндак, Онуфрій Фалат; Михайло-Русинко 45 ц.; по 25 ц.: Прокіп Зобків, Михайло Базар, Юрій Тарбай, Николай Сипливий, Василь Рещтей, Анна Тарбай, Андрій Куцик, Яким Мокринський, Пацифіко Дзюсті, Доменіко Тенті, Михайло Сухан, Юстина Гутер, Стефан Варян, Стефан Мудрик, Теодор Кір, Іван Халанич, Стефан Лапай, Марія Рупцак, Михайло Тарбай; Данько Репинда 5 ц.

Заколядовано зі сторони полудневої части міста Оборн разом $65.00.

Колядою занялись слідуючі: Михайло Грубий, Лев Зобків, Іван Малиса, Іван Базар, Семен Цюпило, Адам Желіховський.

Спис жертводавців з північної части:

По $1.50: Ілія Дудинич. Евстахій Калат, Іван Стащук; по $1.00: Іван Коковський, Олексій Олійник, Іван Ґузиляк, Дмитро Правак, Григорій Каганяк, Михайло Ройзе, Демян Намісняк, Тома Млинарчик, Пазя Періг, Йосиф Бишлей, Іван Сокальський, Іван Мазур, Тома Каній, Гольдман, М. Барней, Іван Сиротюк, Михайло Ахман, Семен Мриглут, Григорій Орищин, Семен Зановяк, Михайло Чорній, Василь Борачок, Яків Підлипчак, Афтан Баюс, Михайло Боюс, Михайло Курій, Онуфрій Гриньків, Максим Денега, Іван Щербій, о. А. Строцький, Іван Дашівський, Андрій Шварик, Стефан Батько, Григорій Мулик, Теодор Олійник, С. Накс, Юрій Стець, Михайло Яхвак, Іван Крестиник, Іван Намісняк (стр.), Роман Мозола, Василь Марко, Олексій Сливка, Онуфрій Баран, Захарій Земляк, Теодор Кльоп, Ілія Пашка, Іван Дранькак, Іван Митровка, Андрій Рочий, Мих. Вільчинський, Петро Намісняк, Іван Гульчанський, Ева Стець, Йосиф Цінькевич, Василь Халанич, Демян Хомик; по 75 ц.: Андрій Полянський; по 50 ц.: Іван Вінцентий, Николай Лапичак, Іван Качуряк, Григорій Ґудз, Андрій Каганич, Петро Кохановський, Тома Біляк, Іван Апришка, Петро Цимбрак, Димитрій Родзьо, Іван Дикощак (молод.), Марія Зазуля, Василій Чукор, Григорій Писарчик, Ева Саланська, Іван Бігуняк, Стефан Мельник. Марко Дейнека, Данько Полянський, Онуфрій Денега, Василь Горбаль, Теодор Ждан, Іван Тихакович, Панько Фалат. Іван Мардзінський, Стефан Мардзінський, Трофим Ґонца, Параскевія Каніщак, Йосиф Яворський, Николай Савран. Іван Король, Захарій Курочка, Евстахій Завремен, Теодор Пастернак, Анна Савран, Филип Софінський, Василій Спішак, Олександер Хованець. Петро Качмарчик, Петро Воробець, Николай Таньчак, Юрій Намісняк (стр.), Юрій Намісняк (мол.), Михайло Таньчак, Павло Пишняк, Василій Мельник, Олексій Мільчаковський, Іван Баран, Теодор Дуньчак, Димитрій Маслей, Іван Муринка, Евстахій Паньківський, Емілізн Саварин, Андрій Біляк, Стефан Барський, Теодор Іванечко, Теодор Рудик, Антоній Вільчинський, Петро Яськів, Петро Шевчик, Тома Хованець, Василій Пециляк, Йосиф Пециляк, Іван Сабов, Андрій Цабаль, Данько Скомський, Петро Цьотий. Адам Штазер; по 25 ц.: Іван Юрдига, Егнес Земечник, Ілія Юрдига, Йосиф Пилипчак, Михайло Адамовський, Петро Вальовський, Стефан Майкович, Іван Майкович, Панько Дурняк, Ева Цабаль, Григорій Олекса, Василій Сидор, Василій Нусь, Тома Дусятинський.

Колядували: Андрій Шварик, Григорій Мулик, Іван Коковський, Григорій Качаняк, Олексій Олійник, Василь Борачок, Филип Софінський, Стефан Батько, Максим Денега.

Жертводавцям складаємо щиру подяку.

За Товариство Запорожська Січ:

Андрій Шварик, кошовий;
Іван Малиса, секр. фін.;
Лев Зобків, секр. рекорд.

ПРОТИ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ.

Виклад В. А. Мякотина в Празі.

—o—

З парисього органу Мілюкова „Послєднія Новости" довідуємося, що в листопаді м. р. відбувся в Празі виклад російського еміґранта В. А. Мякотина про українську справу. В. А. Мякотин є членом „російської партії народних соціялістів". А тому незвичайно цікаве для нас, як ті оригінальні соціялісти уявляють собі вирішення української справи.

В. Мякотин зужив цілий свій реферат на те, щоби з великим завзяттям поборювати ідею незалежної української держави. Всіх Українців-еміґрантів, що стоять, на плятформі незалежности України, як найгострійше осудив за їх сепаратизм і нібито виказував неслушність самих заложень, з яких виходять українські „сепаратисти".

Деякі з українських публіцистів — думає референт — покликуються неслушно на історичне право українського народу на власну державу. Одначе переяславський договір, на який вони покликуються, не дає їм того права, бо такого договору взагалі не було. І тут незвичайно характеристичне розумовання Мякотина. Ось воно:

„Переяславський договір, заключений між Україною і Росією, як рівної з рівною, немов би то нарушила Москва, яка поневолила вільне передтим українське населення і загарбала землі, що належали до України. **Тепер уже історики та юристи, проаналізувавши фактичні відносини, доказали, що й договору в сути річи не було.** Одначе істотним є що иншого: **не володар України, але козацький гетьман застерігав у тому договорі права для козацького війська. Для инших станів були застережені їх станові права, а верховна влада над ними переходила безпосередно в руки московського уряду. І коли вже казати про нарушення договору, то перший Богдан Хмельницький його нарушив, збираючи податки для гетьманського скарбу".** (Цитуємо за „Послєдними Новостями").

Таке твердження має відвагу ставити соціяліст, що підіймається ні більше ні менче, як рогдити Українців з Москалями. „Не можеж Росія остати без берегів Чорного моря, бо на їх завоювання пропало богато віків і ще більше зусиль, за них пролито море російської крови" — так боронить свого становища соціяліст і це його найважніщий арґумент проти незалежности України. Його рецепта така:

„Народньо - соціялістична (російська) партія поставила в своїй програмі федеративний устрій Росії в тій цілі, щоби всі народи, що заселюють Росію, а в тому числі й Українці, могли свобідно розвивати свою культуру у вільній російській державі. Спільне життя в минулому довело до того, що в загально-російську культуру внесли свою частину й Українці і тому вона є продуктом спільної творчости. Референт закликає і Росіян і Українців вдумчиво віднестися і глибше підійти до питань будучого будівництва. Чейже на просторі від Карпат до Кавказу лежать землі, на які Українці не мають ніяких прав — от взяти хочби Дон. Що скажуть на те донські козаки?"

Безсила, розгромлена фізично й морально російська еміґрація мабуть з недостачі иншого заняття не може погодитися ніяк з тим, що між Українцями переважають прихильники незалежної української держави. Сама думка про існування таких Українців не дає спокою не тільки найправійшим, але навіть лівим, і до того так зв. соціялістичним еміґрантським російським колам.

Не має український нарід історичного права на державну независимість — твердять вони, фальшуючи історію. Та допустімо на хвилю навіть відсутність такого права, то невже без історичного права нація не має ніякого иншого права на державну незалежність? Невже американська — наприклад — нація мала історичне право на окрему державу? Англійцї доказували неслушність її домагань на державну окремішність таксамо, як доказує нам нині Мякотин. Вони твердили навіть більше, що Американці, в Злучених Державах — це Англійці, на щож отже Англійцям аж двох держав. Та, не зважаючи на те, нині е американська нація, е Американці, що ніяк не хочуть себе утотожнювати з Англійцями. А сам же Мякотин признає окремішність українського народу, то чому не може признати його права на окрему власну національну державу? Виключно тому, бо Росія потребує Чорного моря, і ще тому, що згідно з поглядами всіх російських реакціонерів, вона пролила море російської крови за береги Чорного моря. А Англія не пролила моря англійської крови за опанування величних просторів, на яких нині є Злучені Держави Америки?

Україна — каже Мякотин — країна хліборобська в своїй перевазі і тому не має економічних підстав для державної незалежности. Це цікаве твердження! Самому Мякотинові відомо, що Україна своїми богацтвами не тільки надземними, але й підземними давала все підставу економічної екзистенції Росії, а тут нараз твердження, що своєї державної екзистенції власними економічними ресурсами не забезпечить. Така натягненість арґументації свідчить лише про сліпоту та вузкоглядність безсилих Москалів на еміґрації, але не про правдиві переконання. Національний шовінізм і нетерпимість заступає їм здоровий глузд і арґументи. Покриваючи своє безсиле злістю та національною ненавистю, вони, всі оті російські „соціялісти" й „республиканці", мають ще чоло лізти до Українців та переконувати їх діточо-наївними арґументами про недоцільність їхнього політичного постуляту. Та забувають при тому, що не їм рішати ці справи, не їм формувати світогляд та політ. ідеали Українців. Українці творять нині націю і воля нації вирішить це питання, а не збанкрутовані політики в роді Мякотиних і Мілюкових чи инших їм подібних російських „соціялістів" і „демократів".

(„Діло").

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.
КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Корпорація Українського Дому приготовляється відсвяткувати річницю смерти нашого Кобзаря в неділю, дня 20-го марта і отсею дорогою звертаємося до Шановних Українських Товариств і Братств котрі бажалиб взяти співучасть в концерті, щоби вислали своїх представників на передконцертову нараду, яка відбудеться в суботу, 12-го марта, о год. 7-ій вечером в Українськім Домі під ч. 158-160 MERCER ST. 56

Виділ Корпорації.